

Богданов Є.П.

*полковник служби цивільного захисту,
начальник навчального пункту,
Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Херсонської області*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНЬОЮ МІГРАЦІЄЮ НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ АБО НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ

Механічний рух (міграції) населення – це різні за тривалістю переміщення населення між різними населеними пунктами, регіонами, державами. Міграція населення (лат. переселення) – переміщення людей через кордони територій зі зміною місця проживання назавжди або на тривалий час [1, с. 71].

Раніше тема «міграційні процеси» була найпоширеніша для вивчення в галузі економіки, географії тощо, але на сьогодні під час подій, які проходять на території України тема міграції населення є актуальною для вивчення в галузі науки «Державне управління».

Міграції класифікують за різними ознаками, за напрямком міграційних потоків їх поділяють на зовнішні (міждержавні) і внутрішні (у межах території однієї країни).

Як зазначено у сучасному словнику іншомовних слів: «внутрішня міграція – це переселення, переміщення населення у середині країни» [2 с. 458].

За причинами (рушійними мотивами) міграції поділяють передусім на економічні, пов'язані з пошуком місць з більш високим рівнем життя, і політичні, зумовлені змінами державних кордонів, дискримінацією окремих груп населення.

Якщо до 2014 року найголовнішою причиною внутрішньої міграції була економічна – пошук роботи, заробітку, то з квітня 2014 року причини внутрішньої міграції суттєво змінилися.

З набранням чинності Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» від 14 квітня 2014 року № 405/2014 розпочався період проведення антитерористичної операції [3].

Законом України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» визначена територія проведення антитерористичної операції – територія України, на якій розташовані населені пункти, визначені у затвердженому Кабінетом Міністрів України переліку, де проводилася антитерористична операція. Але Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2014 р. № 1079-р зупинено дію розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2014 р. № 1053 «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція» [3]. Тому у даний проміжок часу фактично не можливо назвати населені пункти, території, частини територій, на яких проводиться антитерористична операція.

Крім того, після закінчення антитерористичної операції на території України виникне питання про законодавчу обґрунтованість (визначеність) проведення даної операції на окремих територіях на певну дату.

Реалії ситуації в Україні дають можливість зробити висновок, що окремі населені пункти Донецької та Луганської області перебувають в стані проведення даної операції.

Станом на 02 лютого 2015 року обліковано 978 482 особи, які перемістились з тимчасово окупованої території України та зони проведення антитерористичної операції до окремих областей України для подальшого тимчасового розміщення [4].

З прийняттям Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII в українському законодавстві з'являється поняття внутрішньо переміщена особа. Внутрішньо переміщеною особою є громадянин України, який постійно проживає в Україні, якого змусили або який самостійно покинув своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру [3]. Але у змісті даного поняття відсутнє визначення осіб, які бажають уникнути негативного наслідку від проведення антитерористичних операцій.

Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 року № 638-IV визначає поняття антитерористична операція – комплекс скоординованих спеціальних заходів, спрямованих на попередження, запобігання та припинення злочинних діянь, здійснюваних з терористичною метою, звільнення заручників, знешкодження терористів, мінімізацію наслідків терористичного акту чи іншого злочину, здійснюваного з терористичною метою. Також даний Закон визначає поняття район проведення антитерористичної операції – визначені керівництвом антитерористичної операції ділянки місцевості або акваторії, транспортні засоби, будівлі, споруди, приміщення та території чи акваторії, що прилягають до них і в межах яких проводиться зазначена операція. Стаття 11 Закону № 638-IV визначає, що рішення щодо проведення антитерористичної операції приймається залежно від ступеня суспільної небезпеки терористичного акту керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України за письмовим дозволом Голови Служби безпеки України або керівником координаційної групи відповідного регіонального органу Служби безпеки України за письмовим дозволом керівника антитерористичного центру при Службі безпеки України, погодженим з Головою Служби безпеки України. Про рішення щодо проведення антитерористичної операції негайно інформується Президент України [3].

Проаналізувавши деякі нормативно-правові акти постає питання, що особи, які тимчасово переміщені із зони проведення антитерористичної операції не є внутрішньо переміщеними особами, згідно Закону № 1706-VII та не мають прав на пільги, соціальні гарантії передбаченні законодавством України для даної категорії осіб.

Дослідження у галузі державного управління базуються на чинних законодавчих та нормативно-правових документах, враховуючи зазначене нагальною постає необхідність формування механізму державного управління внутрішньою міграцією населення під час проведення антитерористичних операцій або надзвичайних ситуаціях на окремих територіях України. Зменшення

суперечностей, подолання труднощів у взаємодії між органами державного управління або їх структурних підрозділів, пошук новітніх та ефективних методів, оснований на світовому досвіді, вирішення даної проблеми.

Список використаних джерел:

1. Мировая экономика. Падалкина Л. С. и др. Под ред. Николаевой И. П. – М.: Проспект, 2007. – 240 с.
2. Сучасний словник іншомовних слів: Близько 20 тис. слів і словосполучень / Уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – К.: Довіра, 206. – 789 с.
3. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://zakon0.rada.gov.ua/> – Назва з екрана.
4. Інформація Державної служби України з надзвичайних ситуацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua/>. – Назва з екрана.

Криворученко З.Р.

старший викладач,

Університет новітніх технологій;

аспірант відділу екологічної та техногенної безпеки,

Національний інститут стратегічних досліджень

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ БАСЕЙНОВОГО ПРИНЦИПУ УПРАВЛІННЯ ВОДОКОРИСТУВАННЯМ НА УКРАЇНІ

Після підписання Водної Директиви ЄС у 2000 році Україна задекларувала, що принципом управління водними ресурсами є басейновий принцип управління. Після підписання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС Україна зобов'язується поступово наблизити своє законодавство до права та політики ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища [1]. Відповідно до Додатка ХХХ Угоди, положення Директиви № 2000/60/ЄС стосовно басейнового принципу управління мають бути впроваджені протягом 3-10 років з дати набрання чинності Угоди.

Згідно з басейновим принципом управління водними ресурсами фінансовий механізм цього управління передбачає безпосередній зв'язок між платою за водокористування та фінансуванням пріоритетних водоохоронних заходів в межах басейну. Це повинно було бути зроблено ще у складі басейнових управлінь Державного комітету водного господарства, які були створені для цього в 80 роках минулого віку. Для цього на Держводагенство та її басейнові управління було покладено контроль та узагальнення статистичних спостережень за використанням води, скидом стичних вод та забруднюючих речовин Але цього не відбулось. В законодавстві України положення про розмір плати та розподіл зборів за спеціальне водокористування закріплено Водним, Податковим та Бюджетним кодексами України. Відповідно до статті 30 Водного кодексу України [2] збори за спеціальне водокористування «включають рентну плату за спеціальне використання води та екологічний податок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, які встановлюються Податковим кодексом України».